

OBSAH

• Úvodní slovo autora	4
• 1. CHARAKTERISTIKA OBCE	6
Archeologie obce	6
Haná a hanácké nářečí	9
Název obce	11
Názvy místních polních tratí a částí obce	12
Pečeť obce	13
Znak a vlajka obce	13
Příslušnost obce	14
Geologie obce a jejího okolí	16
Katastr obce	16
Národnostní složení obyvatel obce	19
Náboženské vyznání a náboženský život obyvatel obce	19
• 2. DĚJINY OBCE	22
Historie obce Žerotín	22
Založení obce Strukov	28
Rybniční hospodářství	29
Rybníky v okolí Strukova v roce 1805	32
Zámek v Žerotíně po zrušení augustiniánského řádu	33
První osadníci obce Strukov	36
• 3. ZANIKLÉ VSI V OKOLÍ STRUKOVA	41
Lávka	41
Mošťánky	42
• 4. ZEMĚDĚLSKÝ CHARAKTER OBCE	43
Pěstování zemědělských plodin	44
Žně	44
Pečení chleba	51
Chov domácích zvířat	54
Hospodářské úspěchy obce	56
Chov plemenných býků, kozlů a kanců	57
Dodávky mléka	59
Stloukání másla	62
Zabíjačky	63

Slintavka a kulhavka	64
Výměnek	65
• 5. STRUKOVŠTÍ OBYVATELÉ	68
Počet obyvatel ve Strukově v jednotlivých letech	69
První osadníci (zakladatelé) Strukova v roce 1789	70
Soupis obyvatel Strukova podle nového pozemkového katastru v roce 1820	70
Seznam domů jejich majitelů ve Strukově podle berního výkazu v roce 1834	71
Seznam obyvatel Strukova podle berního výkazu v roce 1850	71
Seznam domů a jejich majitelů ve Strukově podle obecní kroniky z 20. února 1923	72
Majitelé usedlostí ve Strukově podle obecní kroniky z 1. května 1945 (před osidlováním pohraničí)	72
Obyvatelé Strukova v roce 1958	73
Majitelé usedlostí ve Strukově v roce 1962.	74
Seznam domů a jejich majitelů ve Strukově v roce 1989	75
Majitelé domů ve Strukově v roce 2009	76
Obyvatelé domů ve Strukově v roce 2024.	77
• 6. PAMÁTKY V OBCI.	78
Smírčí kříž	78
Dům č. p. 7 s pamětní deskou prof. PhDr. Františka Hrubého.	80
Socha svatého Jana Nepomuckého	81
Socha Panny Marie s dítětem	82
Kříž za Strukovem	84
Obrázek Panny Marie	85
Obrazy Ježíše Krista a Panny Marie	86
• 7. ZVONICE A ZVONY	87
Zvony.	88
Zvonění	90
• 8. KAPLE	92
Nadace na výstavbu kaple ve Strukově	92
• 9. ŽIVELNÍ POHROMY V OBCI	94
Požáry	94
Rozmary počasí	95

• 10. VÁLKY A VOJENSKÁ SLUŽBA	105
Povinná vojenská služba	107
Vojenští vysloužilci	108
• 11. PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA A JEJÍ DŮSLEDKY	109
Mobilizace	109
Hospodářské problémy během války	110
Konec války	111
Oběti první světové války	112
Poválečné období	113
• 12. VZNIK ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY	115
• 13. PRVNÍ POZEMKOVÁ REFORMA V ČESKOSLOVENSKU	117
Parcelace liechtensteinské půdy	118
Parcelace velkostatku Papůvka	118
• 14. PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	121
Dětský útulek	121
• 15. ŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	124
Škola v Žerotíně	124
Škola v Pňovicích	126
• 16. ELEKTRIFIKACE OBCE	130
• 17. SCELOVÁNÍ POZEMKŮ	134
• 18. ODVODŇOVÁNÍ POZEMKŮ	135
• 19. REGULACE TEPLIČKY	137
Vývoj názvu vodního toku Teplička	137
Povodně a záplavy na toku Tepličky	138
První etapa regulace Tepličky	138
Druhá etapa regulace Tepličky	139
Zeleň u Tepličky	141
• 20. ODVODŇOVACÍ PŘÍKOP DUNAJ	142
• 21. DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA	143
Soužití Čechu se sudetskými Němci	143

Mobilizace	145
Mnichovský diktát	146
Obsazení pohraničí (zábor) bojovými jednotkami Wehrmachtu	147
Obsazení (zábor) Strukova	147
Druhá republika a okupace Československa	149
Řízené hospodářství – přidělové lístky	150
Život během války	151
Organizace ve Strukově během druhé světové války	154
Atentát na Reinharda Heydricha	155
Nucené práce pro Německo	156
Nasazení na kopání zákopů	158
Vyvlastňování usedlostí	158
Pochod smrti	159
Přechod válečné fronty	160
Oslavy osvobození obce	165
• 22. POVÁLEČNÉ OBDOBÍ	166
Transporty válečné kořisti	168
Odsun německého obyvatelstva	169
Osídlování pohraničí	172
Kontingenty	174
• 23. PADESÁTÁ LÉTA 20. STOLETÍ	175
Vázané vklady a přidělový systém	176
Měnová reforma v roce 1953.	177
Politické strany ve Strukově a vznik Národní fronty	178
Příděly půdy, revize pozemkové reformy	180
• 24. DRUŽSTVA VE STRUKOVĚ	182
Hospodářský spolek ve Strukově	182
Mlátící družstvo	182
Družstvo chovatelů dobytka	183
Svaz lidových zemědělců	183
Spolek pro řezání dřeva	183
Spolek pro půjčování zemědělských strojů	183
Zemědělské strojní družstvo	183
Státní traktorová stanice	184
• 25. JEDNOTNÉ ZEMĚDĚLSKÉ DRUŽSTVO	185
Založení JZD ve Strukově	186
JZD Žerotín-Strukov	192

Kmenový chov	193
JZD „Zlatý klas“ Hnojice	196
JZD „Zlatý klas“ Štěpánov	197
Středisko Žerotín	198
Rozpad JZD „Zlatý klas“ Štěpánov po roce 1989	199
Hospodářské družstvo Strukov	200
• 26. ŽIVNOSTI A ŘEMESLA VE STRUKOVĚ	202
Živnosti a řemesla v obci v roce 1921	202
Živnosti a řemesla v obci v roce 1945	202
Živnosti a řemesla v obci po roce 1945	203
Stolařství	203
Opravná obuvi	203
Autodoprava	204
Krejčovství	205
Řeznictví	206
Kovárna	208
Obchod	210
Hospoda	212
Podnikání před rokem 1989	221
Podnikatelské organizace a podnikatelé v obci v roce 1995	221
Podnikatelské organizace a podnikatelé v obci ve roce 2025	221
• 27. PODOMNÍ PRODEJCI	222
• 28. SPOLKY A ORGANIZACE V OBCI ZALOŽENÉ PŘED ROKEM 1948	225
Knihovna	226
Omladina	227
Myslivecké sdružení	233
Hasiči	237
Místní svaz zemědělství a lesnictví	239
Skaut-Junák	240
Včelaři	240
• 29. SPOLKY A ORGANIZACE V OBCI ZALOŽENÉ PO ROCE 1948	242
Výbor žen	242
Socialistický svaz mládeže	242
Radioamatéři	243
Spolek chovatelů poštovních holubů	243
Svaz chovatelů drobného zvířectva	245
Strukovský spolek nepochopených	246

• 30. SPOLEČENSKÝ ŽIVOT V OBCI PŘED ROKEM 1989	248
Fotbalový turnaj 5. července	248
• 31. SPOLKY A ORGANIZACE V ŽEROTÍNĚ-STRUKOVĚ PŘED ROKEM 1989 ..	250
• 32. SPOLKY, ORGANIZACE A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT V OBCI PO ROCE 1989 ..	252
Vánoční besídky	252
Posezení žen	252
Cvičení žen	252
Ženský fotbal	252
Přednášky, besedy a výstavy	253
Zájezdy na jižní Moravu	253
Spolek pro ochranu a provoz rybníka – rybáři	255
Vánoční koledy	255
Promítání starých fotografií	255
Tradiční setkávání sportovců a otužilců „Strukovské kapr“	256
Tropičtí motýli	257
Dětský den	257
Střelecký kroužek	258
Spolek přátel Strukova	259
Plesy	259
• 33. OBECNÍ STAVBY VE STRUKOVĚ	261
Obecní pastouška č. p. 25	261
Obecní hospoda č. p. 26	261
Obecní dům č. p. 33	261
Byt obecního zaměstnance, obecní stáje a obecní kůlny č. p. 37	263
• 34. SILNICE VE STRUKOVĚ A V OKOLÍ	266
Silnice ve Strukově	266
Chodník ze Strukova do Pňovic	268
Silnice Uničov – Šternberk	269
Silnice Strukov – Žerotín	269
Silnice v Žerotíně	269
Silnice Žerotín – Újezd u Uničova	270
Silnice Žerotín – Krnov	270
Silnice do Pňovic	270
Silnice vedoucí Pňovicemi	271
Silnice Pňovice – Litovel	271
Silnice Pňovice – Dětrichov	271
Silnice Pňovice – Střeň	271

• 35. PROMĚNY OBCE	273
„Malý Trávník“	273
„Velký Trávník“	273
Sportovní areál	274
Parčík před hospodou	275
Výsadba bříz	275
Kácení sadu „Na Záhonkách“	276
Kanalizace	276
Studny	279
Veřejný vodovod	280
Autobusová zastávka	280
Biocentrum	281
Plynofikace obce	284
Nová výstavba	284
Cyklostezka	284
• 36. ZAJÍMAVOSTI ZE ŽIVOTA OBCE	285
Epidemie cholery	285
Výroba vepřovic	286
Doškové střechy	287
Výroba povřísel	287
Slamníky	288
Zima v minulosti	288
Topení v zimním období	289
Hry dětí v minulosti	290
Lavičky před domy	293
Lékařská péče	293
Porodní bába	294
Pošta	295
Telefon	298
Rozhlas	298
Autobusová doprava	299
Služba na šternberském hradě	300
Sloužili u císaře	301
Výroba domácího mýdla	302
Vaření povidel	302
„Kužkaři“	303
Koupaliště	303
Památný hraniční kámen	305
Tragické události v obci	305
Okupace Československa 21. srpna 1968	306

Otevření kulturně společenského zařízení v Žerotíně-Strukově	306
Zametání a rozlévání vody před domy	307
Chytání ptáčků na „lep“	307
Oslavy 200 let Strukova	308
Solární panely	309
Obnova vesnice	309
Pandemie COVIDU-19	310
Střípky z historie obce	312
• 37. ŽIVÉ A ZANIKLÉ TRADICE VE STRUKOVĚ	315
Koleda na Tři krále	315
Tříkrálová sbírka	315
Plesy a taneční zábavy	316
Ostatky	316
Otloukání píšťalek	317
Neděle smrtná – „Jedlěčka“	317
Neděle květná – svěcení kočiček	319
Klapání	320
Neděle Zmrtvýchvstání – vynášení velikonočního kříže	321
Velikonoční pomlázka – „šmekustr“	323
Prosebné průvody za úrodu	324
Kvatembrové dny	326
Májové pobožnosti	326
Stavění a kácení máje	327
Hody	328
Slavnost Božího Těla	332
Svatojánská noc, pálení čarodějnic	333
Poutě	334
Dožínky	337
Vyrovnání „na Ondřeje“	337
Advent a roráty	338
Mikuláš	338
Draní peří	339
Vánoční strom	340
Vánoční koledy	341
Vánoční besídka	341
Domácí zabíjačky	341
Pálení slivovice	341
Vánoce	342
Vánoční obchůzka po obci	343
Koleda na Štěpána	343

Praní, máchání a bělení prádla	344
Přezdívký	345
• 38. KŘEST, SVATBA A POHŘEB V ŽIVOTĚ NAŠICH PŘEDKŮ	347
Křest	347
Svatba	348
Pohřeb	354
• 39. OBECNÍ SAMOSPRÁVA A PŘEDSTAVITELÉ OBCE	359
Počátek obecní samosprávy	359
Samostatnost obce Strukov od roku 1868	359
Sloučení obce Strukov s obcí Žerotín v roce 1960	362
Osamostatnění obce Strukov v roce 1990	363
Představitelé obce	366
• 40. DOMOVSKÉ PRÁVO	367
Chudinské zabezpečení	367
• 41. OBECNÍ ZAMĚSTNANCI	369
Sýpka neboli sesýpání obilí	369
Ponocný	370
• 42. HOSPODAŘENÍ OBCE	372
• 43. VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI	375
Prof. PhDr. František Hrubý	375
Vojtěch Reš	377
P. Jan Ryšavý	378
Prof. Mgr. Jindřich Štreit, dr. h. c.	380
Jiří Hubáček	381
• 44. OBECNÍ KRONIKA A KRONIKÁŘI	383
Strukovská obecní kronika	383
Strukovští kronikáři	384
• 45. ŽIVOTNÍ PŘÍBĚHY STRUKOVSKÝCH OBČANŮ	387
Jan Hudec	387
Františka Veselská	388
Jaroslav Chabičovský	390
Václav a Anna Jaškovi	394

• RESUMÉ	396
• SUMMARY	397
• PŘÍLOHY	398
Strukovská „hanáčtěnína“	398
• SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	419
• SEZNAM PRAMENŮ, LITERATURY, INTERNETOVÝCH A JINÝCH ZDROJŮ	420
• MEDAILONEK AUTORA	438
• OBSAH	439
• STRUKOV V OBRAZECH	449